

Onderwerp: Integraal Kwaliteitsplan Openbare Ruimte

Ons kenmerk: 20RV000112

Nummer:

Elst, 1 december 2020

AAN DE RAAD

1. Voorstel

1. Het IKP OR beleidsmatig vast te stellen;
2. De scenariokeuzes voor onderhoudsniveau en ambities met bijbehorende financiële consequenties in spoor 2 te maken;
3. Voor vervangingen een meerjarenplan op te stellen.

2. Inleiding

De Actualisering Kwaliteitsplan Beheerplan Openbare Ruimte is benoemd als speerpunt 32 van de Uitvoeringsagenda 2018-2022. De actualisatie is afgerond. Het resultaat is een nieuw Integraal kwaliteitsplan voor de openbare ruimte (IKP OR).

Bij de opstelling van het IKP OR bent u intensief betrokken geweest bij het planproces. Op 29 oktober 2019 hebben wij u op een startbijeenkomst uitleg gegeven over het planproces en u kennis laten maken met het meten van beeldkwaliteit. Gedurende het planproces hebben wij u op de hoogte gehouden van de voortgang (20INF00018, 20INF00045). In het rondetafelgesprek van 8 september 2020 hebben wij u geïnformeerd over het in opstelling zijnde plan. Wij hebben u daarbij geraadpleegd en gevraagd om inbreng om het IKP OR te kunnen afronden (20INF00061).

Kader voor inrichting en beheer

Het IKP OR legt de kaders vast voor de inrichting en het beheer van de Overbetuwse openbare ruimte. De strategie, de bekostiging en het beleid van de verschillende beheerdisciplines is op hoofdlijnen uitgewerkt.

Het plan omvat meer dan een goed beheer van de openbare ruimte. Kwaliteit van de openbare ruimte is namelijk veel meer dan verzorgd en netjes beheer. De openbare ruimte heeft naast de technische functie ook een belangrijke sociale functie. Onze openbare ruimte moet zo goed mogelijk aansluiten bij wat mensen buiten willen doen. Dit IKP OR is dan ook tot stand gekomen door te denken vanuit het gebruik. Niet overal wordt de openbare ruimte echter hetzelfde gebruikt. Op onze bedrijventerreinen staat werken centraal en in het buitengebied ligt de nadruk bijvoorbeeld op het agrarisch gebruik door de boeren, natuur, landschap en recreatie. Dit heeft geleid tot een opdeling van het IKP OR in functiegebieden.

Zeven functiegebieden

De openbare ruimte is in dit plan opgedeeld in zeven verschillende functiegebieden. De functiegebieden verschillen alle in gebruik en inrichting. Dit vraagt per functiegebied een specifiek beheer, een andere participatie-aanpak en specifieke ambities. Per functiegebied is een functieprofiel gemaakt waarin dit wordt beschreven en waarin een visie wordt gegeven op de toekomstige inrichting en beheer.

De onderhoudskwaliteit binnen een functiegebied is zoveel mogelijk uniform, hetgeen het totale kwaliteitsbeeld verhoogt. Variatie van verschillende kwaliteitsbeelden in één functiegebied geeft namelijk een rommelig kwaliteitsbeeld.

In deze functieprofielen wordt ook beschreven hoe we kunnen bijdragen aan maatschappelijke opgaven en waar we het beste op kunnen inzetten. Er is gekozen dit te beschrijven vanuit zes ambities op basis van de keuzes die zijn gemaakt in de omgevingsvisie: identiteit, gezond en inclusief, klimaatadaptatie, biodiversiteit duurzaam en circulair en veilig. In dit traject hebben onze inwoners en ondernemers volop meegedacht over het belang van deze ambities via enquêtes en interviews.

Scenario's

In hoofdstuk 6 van het plan zijn vanuit drie verschillende thema's kwaliteitsscenario's ontwikkeld met een financiële uitwerking. Er is per scenario berekend wat er voor het onderhoud, vervanging en voor het realiseren van de ambities financieel nodig is om de huidige openbare ruimte te beheren en toekomstbestendig in te richten.

3. Doel en beoogd effect

Het vaststellen van het IKP OR om de kaders voor inrichting en beheer van de openbare ruimte te bepalen. Dit om er voor te zorgen dat er een kwalitatieve en beheerbare openbare ruimte ontstaat.

Daarna zijn de vervolgstappen te nemen om de voorkeursscenario's voor het onderhoud en de ambities en het opzetten van een meerjarenplan voor vervangingen te regelen. Hiermee wordt voor zowel het bestuur, de organisatie en de inwoners vastgelegd wat men mag verwachten van de openbare ruimte en waar de organisatie controle op uitoefent en op stuurt.

4. Argumenten

1.1 Met het IKP OR kan het bestuur en organisatie sturing en controle uitoefenen op de kwaliteit van de openbare ruimte.

Het IKP OR is een duidelijk beleidskader van functiegebieden, hun gebruik, de basisinrichting en de onderhoudskwaliteit. Daarnaast geeft het handvatten voor het realiseren van maatschappelijke opgaven door het benoemen van ambities binnen het beheer van de bestaande openbare ruimte.

1.2 Het IKP OR beleidskader is nu noodzakelijk om kaders te hebben om de bedrijfsvoering op orde te krijgen.

Voor nieuwe ontwikkelingen van o.a. nieuwe woningbouwprojecten is IKP OR als beleidskader noodzakelijk om de ambities (identiteit, gezond en inclusief, klimaatadaptatie, biodiversiteit, duurzaam en circulair en Veilig) nu al in de planvorming mee te kunnen nemen. Daarnaast dient het IKP OR ook als kader te worden gebruikt voor de op te stellen beheerplannen en (actualisatie van) het handboek locatie eisen.

1.3 Het IKP OR kan rekenen op een breed draagvlak.

Via een zorgvuldig participatietraject hebben inwoners, ondernemers en dorpsraden wensen en behoefte kenbaar gemaakt. Ook bent u als raad intensief betrokken geweest bij het planproces. Alle inbreng is verwerkt in het IKP OR, zodat kan worden geconcludeerd dat er draagvlak is voor het plan. Hiermee kunnen we zorgen voor een aantrekkelijke leefomgeving, waarin inwoners prettig kunnen wonen en werken.

2.1 De afweging voor de extra financiële middelen dient gezien te worden binnen de totale bedrijfsvoering.

Door dit integraal te benaderen worden de totale financiële consequenties binnen de begroting van de gemeente inzichtelijk.

Op basis van het IKP OR kunnen in de heroverwegingsopgave voor spoor 2 de voorkeursscenario's bepaald worden voor het gewenste onderhoud en de zes ambities.

3.1 Met een meerjarenplan zijn vervangingen beter te beheersen.

Vervangingen zijn planbaar en voorzienbaar vanuit technische levensduur. In een meerjarenplan worden de vervangingen over een langere periode integraal in beeld gebracht met de daarbij behorende structurele lasten. Met behulp van de in opstelling zijnde beheerplannen kan een meerjarenplan 2022-2026 voor vervangingen worden opgesteld met een doorkijk van 12 jaar. Het meerjarenplan vervangingen wordt u in 2022 voorgelegd.

5. Financiën

Bij de vaststelling van het IKP OR wordt nog **geen** financieel besluit genomen. Op basis van het IKP OR kunnen in de heroverwegingsopgave voor spoor 2 de voorkeursscenario's worden bepaald.

Onderhoudsniveau

In de concept programmabegroting 2021 is voor de uitvoering van het beheer openbare ruimte in 2021 t/m 2023 € 100.000 per jaar opgenomen (in totaal € 300.000).

Uit het onderzoek blijkt dat voor het onderhoud van de openbare ruimte op basis van het bestaande beleid (scenario "huidige kwaliteit BOR 2010") in 2022 € 218.039 extra nodig is en voor het voorkeursscenario Basis op orde € 226.485. Hierbij is rekening gehouden met het extra budget van € 100.000 in 2021 en de arrearuitbreidingen van 2020.

Opgemerkt wordt dat er in 2021 weer nieuwe areaal uitbreidingen zijn en prijzen geïndexeerd moeten worden.

Voor het voorkeursscenario onderhoudsniveau Basis op orde wordt € 226.485 meegenomen in de heroverwegingsopgave voor spoor 2 begroting 2022.

Ambities

In 2019 heeft u de Omgevingsvisie Overbetuwe 2040 vastgesteld in aanloop naar de officiële invoering van de Omgevingswet 2022. In de Omgevingsvisie en het IKP OR worden zes ambities voor de openbare ruimte benoemd, waarbij de oplossing voor een groot deel in de bestaande openbare ruimte moet worden gezocht. De ambities zijn op meerdere manieren te realiseren. Per functiegebied is met behulp van accenten een prioriteit bepaald. Om een start te kunnen maken met de realisatie van de ambities is minimaal een bedrag van € 200.000 per jaar (scenario Tempo laag) structureel nodig. Voor het voorkeursscenario Ambitie Tempo Laag wordt € 200.000 meegenomen in de heroverwegingsopgave voor spoor 2 begroting 2022.

Vervangingen

Met behulp van de in opstelling zijnde beheerplannen wordt een meerjarenplan 2022-2026 voor vervangen opgesteld met een doorkijk van 12 jaar. In principe heeft dit geen financiële consequenties, omdat vervangingen vanuit technische noodzaak dienen plaats te vinden.

6. Vervolg

Planning

Na de vaststelling van het IKP OR verbeteren we de werkwijze voor het beheer en de inrichting van de openbare ruimte. De uitgangspunten van het IKP OR moeten verankerd worden in beleid en beheer. De stappen die daarin genomen moeten worden zijn smart benoemd in hoofdstuk 7 van het plan.

In 2022 wordt de Omgevingswet ingevoerd. Het is dan mogelijk om programmatisch te werken en een programma Openbare Ruimte te introduceren. In een dergelijk programma kunnen alle zaken die te maken hebben met de openbare ruimte geregeld worden om de gewenste kwaliteit, vervangingen en ambities te bereiken.

Communicatie

Nadat u besloten heeft om het IKP OR te laten vaststellen door de raad informeren we in samenwerking met communicatie de inwoners, ondernemers en dorpsraden.

Participatie

Gedurende de realisatie van het IKP OR hebben we de inwoners en ondernemers betrokken conform de werkwijze zoals genoemd in het IKP OR.

Evaluatie

In 2022 zijn de beheerplannen geactualiseerd en is een meerjarenvervangingsplan opgesteld. Het IKP OR dient hierop bijgesteld te worden. Daarna is een actualisatiecyclus van vier jaar wenselijk.

In het 1^e kwartaal 2023 wordt de stand van zaken van het IKP OR voorgelegd met de mogelijkheden voor bijsturing.

HET COLLEGE VAN BURGEMEESTER EN WETHOUDERS,

de gemeentesecretaris,

de burgemeester,

P.J.E. Breukers

R.P. Hoytink-Roubos

7. Relevante stukken

1. Rapport Integraal Kwaliteitsplan Openbare Ruimte (20bij14941)
2. Concept raadsbesluit (20rb000141)

Portefeuillehouder: B.E. Faber-de Lange

De behandelend ambtenaar is Bas Colen. Technische vragen dienen uiterlijk de donderdagmorgen om 08.00 uur voor de betreffende politieke avond te worden gesteld via griffie@overbetuwe.nl.